

ANTE MARIĆ*, DAVOR DEŽIĆ**

Ignoriranje policijske naredbe kao prekršaj – slučaj reproduciranja glazbe

„... da mu je izdana naredba da stiša glazbu, što je prvotno učinio te je prekinuo s reproduciranjem glazbe, a nakon kraćeg vremena okrivljeni je ignorirao izdanu naredbu i ponovno je počeo s preglasnim reproduciranjem glazbe pa bez obzira što je prvotno postupio po naredbi, kasnijim ponovnim reproduciranjem preglasne glazbe je prekršio danu naredbu i na taj način omalovažavao zakonita naređenja policijskog službenika.“

(Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, broj: Ppž-4309/2023 od 12. lipnja 2025.)

Policijski službenik izdao je naredbu (naređenje) građaninu kako bi ostvario legitiman cilj nužan u demokratskom društvu. Naredbom se, u pravilu, teži stvaranju ili izmjeni određenog stanja. Osim onih kojima je cilj sigurnost, naredbe su usmjerene i na protupravna ponašanja – da ih prekinu ili da ih spriječe (preventivno). Kada se izdaje radi uspostavljanja narušenog javnog reda i mira, obveza poslušnosti u skladu s naredbom ne završava u trenutku uspostave cilja, nego podrazumijeva određeno trajanje ovisno o konkretnoj situaciji. Stoga se može reći da je cilj naredbe, osim uspostave, zadržavanje (trajanje) takvog stanja. Prema tomu, ignorirati naredbu znači ne postupiti prema njoj – uopće je ne provesti ili je poslušati, ali poslije njezine afirmacije (naknadno) vratiti se u prvotno stanje zbog kojeg je i izdana.

Pravna važnost potonjeg oblika ignoriranja naredbe policijskog službenika (neposluh) može imati obilježje prekršaja iz članka 17. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira. Iako taj prekršaj ima dva modusa – vrijeđanje i omalovažavanje i dva zaštitna objekta – službena osoba i zakonito naređenje, omalovažavati se može samo zakonito naređenje dok se službena osoba može i vrijeđati i omalovažavati. Dok je za vrijeđanje potrebno određeno činjenje (verbalno, gestama, slikom, tekstom), prekršaj omalovažavanja zakonitog naređenja u slučaju reproduciranja glazbe može se ostvariti i nečinjenjem (odbija stišati glazbu – ne postupi prema naredbi). Isto tako, omalovažavanje zakonitog naređenja blaži je oblik navedenog

* Ante Marić, Ravnateljstvo policije, Uprava za javni red i sigurnost, Služba temeljne policije, Zagreb, Hrvatska.

** Davor Dežić, Policijska uprava vukovarsko-srijemska, Policijska postaja Vinkovci, Hrvatska.

prekršaja jer je, za razliku od eksplicitnog i izravnog učinka koje ima vrijeđanje policijskog službenika, riječ o umanjivanju vrijednosti zakonitog naređenja.

Autori iznose recentnu presudu Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske, koji prepoznaje i potvrđuje da modus počinjenja prekršaja iz članka 17. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira, osim uobičajenog eksplicitnog vrijeđanja ili omalovažavanja službene osobe riječima i gestama, može biti i neposluh prema njezinoj zakonitoj radnji – naređenju.

„G. S. od strane policijskog službenika koji je obnašao službu izdana je naredba da stiša glazbu, što je isti učinio te je prekinuo s reproduciranjem glazbe. Nakon kraćeg vremena okrivljenik je ignorirao naredbu i ponovno je počeo s preglasnim reproduciranjem glazbe. (...) Iz takvog opisa proizlazi da je radnja omalovažavanja zakonitih naređenja policijskog službenika, suprotno zaključku prvostupanjskog suda, opisana odnosno sadrži sve odlučne činjenice od kojih ovisi ostvarenje bitnih obilježja prekršaja iz članka 17. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira, na što osnovano ukazuje tužitelj u svojim žalbenim navodima.“

(Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, broj: Ppž-4309/2023 od 12. lipnja 2025.)

U važnoj zadaći održavanja povoljnog stanja javnog reda i mira ovlast izdavanja naredbe, kao blažeg sredstva, policiji može biti učinkovit alat. Za razliku od kratkotrajnih oblika narušavanja javnog reda i mira kojima se ne uspije u tolikoj mjeri uznemiriti veći broj osoba, situacije s reproduciranjem glazbe, pogotovo u gusto naseljenim sredinama, mogu ometati širu javnost. Iako je glasnoća glazbe primarni razlog uznemiravanja, u noćnim satima kada je vrijeme odmora i glazba nižeg intenziteta, ali duljeg trajanja stvara nemir i neraspoloženje jer se osobama „nameće“ zvuk. I jedno i drugo razlog je za policijsko postupanje kojim se traži održivost povoljnog stanja u kontinuitetu.

S obzirom na složenost, riječ je o blažim oblicima policijskih intervencija, a nije realno očekivati da policija svojom prisutnošću osigurava povoljno stanje u smislu da se razina glazbe ne pojačava. Jamac tomu trebala bi biti zakonita naredba koja u takvim situacijama ima produljeni učinak i ne ovisi o prisutnosti policijskog službenika jer njegov odlazak ne poništava pravni učinak naredbe koju je izdao, što potvrđuje izneseni slučaj. U slučaju neposluha odnosno ignoriranja takve naredbe ostvarila su se obilježja prekršaja iz članka 17. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira, a ova presuda ovlaštenom tužitelju može biti koristan oslonac utemeljen na praksi za opstojnost tog prekršaja u sličnim situacijama.

Engl.: Ignoring Police Orders as a Misdemeanour Offence – The Case of a Loud Music Disturbance